

Zittingsdocument

B10-0476/2026 }
B10-0478/2026 }
B10-0480/2026 }
B10-0484/2026 }
B10-0485/2026 } RC1

20.10.2026

GEZAMENLIJKE ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 136, leden 2 en 4, van het Reglement

ter vervanging van de volgende ontwerpresoluties:

B10-0476/2026 (Verts/ALE)

B10-0478/2026 (PPE)

B10-0480/2026 (Renew)

B10-0484/2026 (ECR)

B10-0485/2026 (S&D)

over de escalatie van Russische aanvallen in de EU, met name op de
scheepvaart in de Zwarte Zee, waardoor mensenlevens, de regionale stabiliteit
en de voedselzekerheid worden bedreigd
(2026/2933(RSP))

**Andrey Novakov, Nicolás Pascual de la Parte, Rasa Juknevičienė, Michael
Gahler, Sebastião Bugalho, Isabel Wiseler-Lima, Andrzej Halicki, David
McAllister, Željana Zovko, Niclas Herbst, Mika Aaltola, Sandra Kalniete,
Andrey Kovatchev, Radan Kanev, Eva Maydell, Emil Radev, Ilia Lazarov,
Daniel Buda, Siegfried Mureșan, Ioan-Rareș Bogdan, Gheorghe Falcă,
Dan-Ștefan Motreanu, Virgil-Daniel Popescu, Adina Vălean, Loránt**

RC\1353236NL.docx

PE788.360v01-00 }
PE788.362v01-00 }
PE788.364v01-00 }
PE788.368v01-00 }
PE788.369v01-00 } RC1

Vincze, Christophe Gomart, Wouter Beke, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Măwe, Riho Terras, Pekka Toveri, Matej Tonin, Ingeborg Ter Laak, Jan Farský, Miriam Lexmann, Łukasz Kohut, Inese Vaidere, Reinhold Lopatka, Ana Miguel Pedro, Liudas Mažylis, Ondřej Kolář
namens de PPE-Fractie

Yannis Maniatis, Sven Mikser, Victor Negrescu, Tonino Picula
namens de S&D-Fractie

Adam Bielan, Cristian Terheș, Rihards Kols, Jaak Madison, Alexandr Vondra, Claudiu-Richard Târziu, Șerban Dimitrie Sturdza, Ondřej Krutílek, Veronika Vrecionová, Joachim Stanisław Brudziński, Małgorzata Gosiewska, Nora Junco García, Marlena Małag, Sebastian Tynkynen, Arkadiusz Mularczyk, Roberts Zīle
namens de ECR-Fractie

Dan Barna, Hilde Vautmans, Urmas Paet, Ilhan Kyuchyuk, Dainius Žalimas, Karin Karlsbro, Martin Hojsík, Ľubica Karvašová, Michał Kobosko, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lucia Yar, Nathalie Loiseau, Eugen Tomac, Petras Auštrevičius, Jan-Christoph Oetjen, Marie-Agnes Strack-Zimmermann
namens de Renew-Fractie

Sergey Lagodinsky
namens de Verts/ALE-Fractie

Merja Kyllönen, Li Andersson, Jussi Saramo

Resolutie van het Europees Parlement over de escalatie van Russische aanvallen in de EU, met name op de scheepvaart in de Zwarte Zee, waardoor mensenlevens, de regionale stabiliteit en de voedselzekerheid worden bedreigd (2026/2933(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Rusland en Oekraïne, met name die van 9 oktober 2025 over een eendrachtig antwoord op recente Russische schendingen van het luchtruim en bedreigingen van kritieke infrastructuur van de EU-lidstaten¹, die van 18 juni 2026 over de onaanvaardbare provocaties en drone-invallen van Rusland in Roemenië, de Baltische staten en Finland², en die van 16 september 2026 over hybride oorlogvoering en de bescherming van de territoriale integriteit en de kritieke beveiligings- en defensie-infrastructuur van de EU³,
- gezien het Handvest van de VN en de fundamentele beginselen van het internationaal recht,
- gezien het VN-Verdrag inzake het recht van de zee (Unclos) van 10 december 1982,
- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name artikel 24, lid 3, en artikel 42, lid 7, en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 222,
- gezien het Noord-Atlantisch Verdrag van 4 april 1949, en met name de artikelen 4 en 5,
- gezien de verklaring van Commissievoorzitter Ursula von der Leyen van 13 oktober 2026 over de aanvallen op koopvaardij schepen in de Zwarte Zee,
- gezien de verklaring van voorzitter van de Europese Raad António Costa van 13 oktober 2026 dat de Europese Raad de intensivering van de hybride campagnes van Rusland zou bespreken tijdens zijn top van 15 en 16 oktober 2026,
- gezien de verklaring van secretaris-generaal van de NAVO Mark Rutte van 13 oktober 2026 over de aanvallen op de koopvaardij in de Zwarte Zee,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 28 mei 2025 getiteld “De strategische aanpak van de Europese Unie voor het Zwarte Zeegebied” (JOIN(2025)0135), en het eerste gezamenlijke uitvoeringsverslag hierover van juli 2026,

¹ Resolutie van het Europees Parlement van 9 oktober 2025 over een eendrachtig antwoord op recente Russische schendingen van het luchtruim en bedreigingen van kritieke infrastructuur van de EU-lidstaten (PB C, C/2026/1530, 15.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1530/oj>).

² Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0231.

³ Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0303.

- gezien de conclusies van de Europese Raad van 19 juni 2026 en van 15 en 16 oktober 2026,
 - gezien artikel 1 van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart,
 - gezien de herziene strategie van de EU voor maritieme veiligheid,
 - gezien het strategisch kompas voor veiligheid en defensie, dat op 21 maart 2022 door de Raad is aangenomen,
 - gezien de gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 19 maart 2025 inzake het gezamenlijk witboek over de gereedheid van de Europese defensie 2030 (JOIN(2025)0120) en van 16 oktober 2025, getiteld “Vrede bewaren — routekaart voor defensiegereedheid 2030” (JOIN(2025)0027),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 18 februari 2026 over de oostelijke regio’s van de EU die grenzen aan Rusland, Belarus en Oekraïne — Sterke regio’s voor een veilig Europa (COM(2026)0082),
 - gezien de conclusies van de Raad van 16 maart 2026 over het versterken van het vermogen van de Europese Unie om hybride dreigingen tegen te gaan,
 - gezien artikel 136, leden 2 en 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat Rusland sinds 24 februari 2022 een illegale, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde grootschalige aanvalsoorlog tegen Oekraïne voert, en daarmee een flagrante schending begaat van het VN-Handvest en het internationaal recht; overwegende dat deze oorlog een rechtstreekse bedreiging vormt voor de Europese veiligheid en stabiliteit en zich nu uitbreidt naar de Zwarte Zee, vlakbij de zeegrenzen van twee landen die EU-lidstaat en NAVO-lid zijn; overwegende dat de aanhoudende aanvallen van Rusland op burgers en kritieke infrastructuur blijken geven van een hardnekkige onverschilligheid ten aanzien van een vreedzame oplossing; overwegende dat de lidstaten hun collectieve verdediging, weerbaarheid en steun aan Oekraïne moeten versterken en daarnaast eensgezind moeten blijven in hun respons op de Russische agressie;
- B. overwegende dat de aanhoudende aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne opzettelijk is uitgebreid om de burgerlijke scheepvaart, de haveninfrastructuur en de commerciële scheepvaart in de Zwarte Zee te bedreigen, waardoor zeevaarders van vele nationaliteiten in gevaar zijn gebracht, onder meer door een reeks droneaanvallen op Oekraïense havens, de Donaucorridor en faciliteiten voor de export van graan, met als gevolg dat de veiligheid en de economische stabiliteit in de bredere Zwarte Zeeregio en daarbuiten worden ondermijnd, met verstrekende gevolgen voor de mondiale voedselzekerheid, met name in het Globale Zuiden;
- C. overwegende dat de Russische aanvallen op de koopvaardij in de Zwarte Zee sinds medio 2026 sterk zijn toegenomen en zich hebben uitgebreid van Oekraïense wateren

naar de exclusieve economische zones (EEZ's) en territoriale wateren van de EU-lidstaten en NAVO-leden Roemenië en Bulgarije;

- D. overwegende dat recente droneaanvallen op koopvaardij schepen in de Zwarte Zee, onder meer in en nabij Bulgaarse en Roemeense territoriale wateren, ertoe hebben geleid dat schepen zijn getroffen of gezonken, en dat daarbij meer dan 20 civiele bemanningsleden zijn omgekomen of vermist zijn geraakt, waaruit blijkt dat de escalatie van Russische aanvallen een toenemend gevaar vormt voor mensenlevens en voor de internationale zeevaart; overwegende dat zeevaarders burgers en werknemers zijn die ervoor zorgen dat de toeleveringsketens blijven functioneren, en dat zij recht hebben op bescherming uit hoofde van het internationaal recht; overwegende dat, op grond van het Unclos en het internationaal humanitair recht, aanvallen op civiele schepen, vooral in de context van een gewapend conflict, niet kunnen worden afgedaan als een ongeluk of een fout; overwegende dat dergelijke aanvallen ook een ernstige bedreiging vormen voor de veiligheid en soevereiniteit van de lidstaten van de EU en, wanneer ze worden uitgevoerd binnen hun territoriale wateren, een schending van hun territoriale soevereiniteit vormen;
- E. overwegende dat de onder Liberiaanse vlag varende tanker voor vloeibaar petroleumgas (lpg) Gas Lisbon, die 3 790 ton propaan naar de Oekraïense haven Reni vervoerde, in de nacht van 20 op 21 juli 2026 op ongeveer 20 zeemijl voor de Roemeense kust werd getroffen, waarbij drie bemanningsleden gewond raakten, en dat deze aanval door de Roemeense president Nicușor Dan is beschreven als onderdeel van de illegale aanvalsoorlog van de Russische Federatie tegen Oekraïne; overwegende dat op 17 september 2026 de kapitein van een onder Tanzaniaanse vlag varend schip dat op weg was naar een Oekraïense haven is gedood en drie bemanningsleden gewond zijn geraakt;
- F. overwegende dat Roemenië in augustus 2026 twee drones heeft vernietigd die in de buurt van het aardgasproject Neptun Deep in zijn EEZ vlogen, naast een explosieve marinedrone die in de buurt kwam van het belangrijkste productieplatform van dat project en die volgens de Roemeense president Nicușor Dan van Rusland was, waarbij Oekraïne heeft bevestigd dat de betreffende drone niet van Oekraïne was; overwegende dat Neptun Deep een van de grootste nieuwe aardgasvondsten in de EU is waarvan de productie in 2027 van start moet gaan, en dat Roemenië hiermee naar verwachting de grootste gasproducent van de EU zal worden;
- G. overwegende dat het koopvaardij schip Royad Mammadov, dat Oekraïens graan van Izmail (Oekraïne) naar Italië vervoerde, op 5 oktober 2026 vlam heeft gevat en in de Zwarte Zee, buiten de Roemeense territoriale wateren maar binnen de Roemeense EEZ, is gezonken; overwegende dat het vaartuig volgens de Roemeense maritieme autoriteiten is getroffen door verschillende zee- en luchtdrones; overwegende dat het incident twee bemanningsleden het leven kostte en dat meerdere bemanningsleden gewond raakten, en dat een grote zoek- en reddingsoperatie moest worden opgezet, hetgeen de dodelijke gevolgen aantoont van de toenemende dreiging voor de burgerlijke scheepvaart; overwegende dat al deze aanvallen wijzen op een duidelijk patroon van toenemende agressie van Rusland in de Zwarte Zee;

- H. overwegende dat op 6 oktober 2026 er voor het eerst droneaanvallen op de scheepvaart in de EEZ van Bulgarije plaatsvonden, waarbij het onder de vlag van Togo varende vrachtschip Alfa Watan tot zinken is gebracht en de tien bemanningsleden vermist raakten, en waarbij het onder de vlag van Palau varende vrachtschip Able terwijl het op weg was van Galați (Roemenië) naar Istanbul in brand is gevlogen en de 18 bemanningsleden, van wie er twee gewond waren, door de Bulgaarse autoriteiten geëvacueerd moesten worden;
- I. overwegende dat op 13 oktober 2026 twee andere koopvaardijschepen zijn aangevallen in de EEZ van Bulgarije, dicht bij zijn territoriale wateren: het onder de vlag van Guinee-Bissau varende vrachtschip HS Dignity, op weg naar Brăila (Roemenië), dat ongeveer 17 zeemijl ten oosten van Krapets is gezonken en waarvan meerdere opvarenden nog vermist zijn; en de onder Maltese vlag varende Chelsea 3, een Oekraïens schip dat op weg was naar Giurgiulești (Republiek Moldavië) en dat 18 zeemijl ten oosten van Byala werd getroffen door een luchtdrone, en waarvan de zeven Oekraïense en acht Azerbeidzjaanse opvarenden zijn gered en naar de Bulgaarse haven van Varna zijn gebracht waar een aantal van hen medische zorg heeft ontvangen; overwegende dat deze daden niet anders geïnterpreteerd kunnen worden dan als opzettelijke daden van gewapende intimidatie gericht tegen de EU;
- J. overwegende dat op 14 en 15 oktober 2026 twee chemische tankers tot doelwit zijn genomen nabij de monding van de Donau bij Sulina (Roemenië): het onder de vlag van Comoros varende koopvaardijship Yara J, dat diep in de territoriale wateren van Roemenië vermoedelijke als gevolg van een droneaanval in brand is gevlogen; en de onder de vlag van San Marino varende chemische tanker Wine Trader die van Tunesië op weg was naar Roemenië en 13 zeemijl ten oosten van Sulina door luchtdrones is getroffen; overwegende dat er na zoekacties door de Roemeense autoriteiten nog steeds meerdere opvarenden vermist zijn; overwegende dat de Roemeense minister van Defensie de aanval op de tankers als “zeer ernstig” heeft aangeduid; overwegende dat al deze aanvallen wijzen op een duidelijk patroon van toenemende agressie van Rusland in de Zwarte Zee;
- K. overwegende dat het Roemeense ministerie van Nationale defensie op 15 oktober 2026 meerdere luchtdoelen nabij Slangeneiland detecteerde, evenals een drone die het Roemeense luchtruim boven de territoriale wateren ten zuidoosten van Sulina was binnengedrongen, waarop in Roemenië een RO-Alert-waarschuwing is afgegeven en Roemeense F-16’s en Spaanse F-18’s die dienst hadden in het kader van een NAVO-luchtbewakingsmissie met spoed zijn ingezet; overwegende dat Roemeense F-16-gevechtsvliegtuigen in de avond van 17 oktober 2026 naar verluidt boven de Zwarte Zee nabij Sulina twee door straalmotoren aangedreven aanvalsdrones van het type Geran – de door Rusland geproduceerde variant van de door Iran ontworpen Shahed-drone – hebben neergeschoten; de eerste van die twee ongeveer twee minuten nadat deze het Roemeense luchtruim was binnengedrongen; overwegende dat volgens Roemeense media die zich baseren op informatie van het ministerie van Nationale defensie sinds het begin van de grootschalige Russische invasie van Oekraïne er in Roemenië 54 gevallen zijn geregistreerd van drones die het Roemeense luchtruim of de Roemeense wateren zijn binnengedrongen, waarvan 35 in 2026;

- L. overwegende dat bij Russische drone- en raketaanvallen in het Zwarte Zeegebied het luchtruim van de Republiek Moldavië is geschonden, en dat deze aanvallen een ernstige bedreiging vormen voor de regionale veiligheid, de burgerbevolking en de kritieke infrastructuur; overwegende dat door deze ontwikkelingen wordt onderstreept dat de samenwerking met Oekraïne en de Republiek Moldavië op het gebied van luchtruimbeveiliging, surveillance en droneafweercapaciteiten moet worden versterkt;
- M. overwegende dat kuststaten op grond van het Unclos binnen hun EEZ soevereine rechten hebben en dat alle staten vrijheid van scheepvaart genieten, en dat koopvaardij schepen en hun bemanningsleden worden beschouwd als civiele objecten die geen rechtmatig doelwit kunnen zijn;
- N. overwegende dat de uitbreiding van militaire aanvallen naar de territoriale wateren en EEZ's van EU-lidstaten en NAVO-leden de regionale spanningen op gevaarlijke wijze doet escaleren, een rechtstreekse bedreiging vormt voor de Europese maritieme veiligheid en het risico op scheepsbotsingen en milieu-incidenten vergroot;
- O. overwegende dat de EU naar aanleiding van de Russische aanvallen satellietbeelden beschikbaar stelt aan Bulgarije en Roemenië, die om technische bijstand hebben verzocht van de EU, de NAVO en het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid;
- P. overwegende dat de Zwarte Zee een van de belangrijkste schaarvaartcorridors voor handel, energie en voedsel ter wereld is die Europa verbindt met de Kaukasus, Centraal-Azië en de wereldmarkten, en dat door de systematische verstoring van het maritieme verkeer de economische veiligheid van de regio en het levensonderhoud van miljoenen mensen, waarvan velen in het Globale Zuiden, bedreigd worden;
- Q. overwegende dat Oekraïne een belangrijke wereldwijde exporteur is van landbouwproducten, met name granen, en dat de verstoring door Rusland van de graanuitvoer een bedreiging vormt voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van voedsel, vooral in kwetsbare landen in Afrika, het Midden-Oosten en Azië, waarbij de gevolgen het zwaarst zijn voor huishoudens met een laag inkomen en landen die van invoer afhankelijk zijn; overwegende dat de opzettelijke bombardementen door Rusland op Oekraïense havens aan de Donau en haventerminals aan de Zwarte Zee erop gericht zijn de corridor lam te leggen waarlangs meer dan 90 % van de Oekraïense landbouwuitvoer wordt vervoerd;
- R. overwegende dat voorzitter van de Commissie Ursula von der Leyen heeft verklaard dat de Zwarte Zee een nieuw escalatiefront in de Russische oorlog tegen Oekraïne is geworden, en de aanvallen onaanvaardbaar heeft genoemd en heeft opgeroepen de verantwoordelijken verantwoording te laten afleggen; overwegende dat secretaris-generaal van de NAVO Mark Rutte heeft verklaard dat het bondgenootschap zijn aanwezigheid aan de oostflank heeft versterkt en zijn afschrikkings- en defensieaanwezigheid zal aanpassen naar gelang de noodzaak;
- S. overwegende dat de Europese Raad in zijn conclusies van 16 oktober 2026 opnieuw het strategische belang van veiligheid, stabiliteit en vrijheid van scheepvaart in de Zwarte Zee heeft bevestigd; overwegende dat de Europese Raad heeft verklaard dat aanvallen

op burgerlijke scheepvaart, waaronder schepen die onder de vlag van een lidstaat varen, zoals de recente aanvallen in de EEZ's van Bulgarije en Roemenië, onaanvaardbaar zijn en een ernstige schending vormen van het internationaal recht en het zeerecht, waaronder het Unclos; overwegende dat de Europese Raad heeft opgeroepen tot onmiddellijk herstel van de veilige doorvaart voor alle burgerlijke scheepvaart in de Zwarte Zee, en heeft opgemerkt dat Rusland opnieuw voedsel als wapen inzet en de mondiale voedselzekerheid ondermijnt;

- T. overwegende dat in de strategische aanpak van de EU voor het Zwarte Zeegebied, zoals uiteengezet in de gezamenlijke mededeling van 28 mei 2025, de oprichting van een maritieme veiligheidshub in de Zwarte Zee wordt aangemerkt als een vlaggenschipinitiatief om het situationeel bewustzijn op zee te versterken, kritieke infrastructuur te beschermen en de weerbaarheid van de regio te verbeteren; overwegende dat Bulgarije en Roemenië een gezamenlijk concept hebben ontwikkeld voor de oprichting van deze hub als een samenwerkingsstructuur die onder civiele leiding staat, met complementaire centra in Constanța en Varna, waarbij Constanța zich richt op situationeel bewustzijn op zee en de bescherming van kritieke maritieme infrastructuur, terwijl Varna zich richt op weerbaarheid tegen hybride en cyberdreigingen, civiele crisisbeheersing, capaciteitsopbouw en milieuveiligheid; overwegende dat voor de tijdige operationalisering van dit initiatief toereikende en specifieke financiële steun van de EU nodig is;
- U. overwegende dat Roemenië en Bulgarije, beiden EU-lidstaten en NAVO-leden, directe veiligheidsrisico's ondervinden van incidenten in de Zwarte Zee, waaronder aanvallen op de scheepvaart, drone-inbreuken, luchtruimschendingen en neervallend puin op hun grondgebied; overwegende dat deze aanvallen deel uitmaken van een breder patroon van Russische hybride oorlogvoering tegen de EU, met inbegrip van drone-inbreuken in Roemenië, de Baltische staten, Finland en Polen en op het grondgebied van Moldavië; overwegende dat cyberaanvallen, desinformatiecampagnes tegen democratische instellingen en sabotage, zoals de brandstichtingen op Starlink-infrastructuur in Polen en Bulgarije die door de Poolse autoriteiten worden toegeschreven aan Russische inlichtingendiensten, deel uitmaken van een bredere veiligheidsuitdaging voor de EU;
- V. overwegende dat de veiligheid van de Zwarte Zee, die aan twee lidstaten grenst, namelijk Bulgarije en Roemenië, alsook aan kandidaat-lidstaten van de EU en de landen die de oostflank van de NATO vormen, onlosmakelijk verbonden is met de veiligheid van de EU in haar geheel, hetgeen vraagt om nauwe coördinatie, solidariteit, sterke afschrikking en een robuuste collectieve respons van lidstaten, NAVO-bondgenoten en regionale partners;
- W. overwegende dat bescherming tegen deze dreigingen tot het algemeen belang van Europeanen behoort en moet worden gefinancierd door een daadwerkelijke versterking van de EU-begroting, in plaats van door herschikking van middelen die bestemd zijn voor cohesie, sociaal beleid, onderzoek en andere beleidsterreinen, gezien het feit dat de veerkracht van burgers en regio's evenzeer op die middelen leunt;
1. veroordeelt ten stelligste de recente dodelijke aanvallen op civiele koopvaardij schepen

in het westelijke deel van de Zwarte Zee, voor de kust van Bulgarije en Roemenië, alsook de herhaalde schendingen van het Roemeense luchtruim, waarbij zeevaarders zijn gedood en in gevaar zijn gebracht, civiele schepen zijn vernietigd en de vrijheid van scheepvaart, de maritieme veiligheid en de regionale stabiliteit ernstig zijn bedreigd; benadrukt dat opzettelijke aanvallen op civiele schepen en hun bemanningsleden in strijd zijn met het internationaal recht en nooit gerechtvaardigd kunnen worden; dringt aan op een volledig onderzoek naar de recente aanvallen in de territoriale wateren en binnen de EEZ's van de lidstaten, opdat bewijsmateriaal behouden blijft en degenen die verantwoordelijk zijn ter verantwoording worden geroepen; verwerpt alle pogingen om de verantwoordelijkheid van zich af te schuiven door te insinueren dat er derden in het spel zijn, zonder dat daar bewijs voor is;

2. betreurt dat er als rechtstreeks gevolg van deze aanvallen bemanningsleden om het leven zijn gekomen en vermist zijn geraakt; betuigt zijn diepste medeleven aan de families van de omgekomen zeevarenden, zijn solidariteit met de families van de vermisten en met de gewonden en de overlevende bemanningen, en zijn volledige solidariteit met Bulgarije, Roemenië en alle landen aan de Zwarte Zee die blootstaan aan de Russische agressie; prijst de Roemeense en Bulgaarse diensten voor opsporing en redding op zee, de grenspolitie en voorbijvarende koopvaardischepen voor hun snelle optreden; roept op tot voortzetting van de inspanningen om de vermiste bemanningsleden te vinden, tot ondersteuning van de EU bij opsporing en redding en technische steun, tot bijstand aan de overlevenden en tot steun voor de families van de slachtoffers, ongeacht de vlag waar het schip onder vaart of de nationaliteit van de bemanning;
3. veroordeelt de aanhoudende Russische aanvallen op Oekraïense Donauhavens en de risico's die daaruit voortvloeien voor de veiligheid, de ecologische integriteit en de economische stabiliteit van de bredere regio van de Donaudelta; roept op tot meer steun voor Roemenië bij het versterken van het luchtruimtoezicht, de systemen voor vroegtijdige waarschuwing en de civiele bescherming in de Donaudelta, en bij de milieumonitoring en de maatregelen om de unieke biodiversiteit en de lokale gemeenschappen van de delta te beschermen tegen de overloopeffecten van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne;
4. verklaart dat Rusland door zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne de volledige verantwoordelijkheid draagt voor de destabilisatie van de veiligheid, de handel, de economie en het toerisme in het Zwarte Zeegebied, en houdt Rusland verantwoordelijk voor de aanvallen op civiele schepen en voor de escalatie van zijn aanvalsoorlog tot in het westelijke deel van de Zwarte Zee; benadrukt dat deze aanvallen passen in een duidelijk patroon van Russische escalatie in het kader van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne, waarbij Rusland stelselmatig de civiele scheepvaart aanvalt; benadrukt dat Rusland de grootste bedreiging blijft voor de vrede en veiligheid in het Euro-Atlantische gebied; eist dat Rusland onmiddellijk alle aanvallen op koopvaardischepen en civiele haveninfrastructuur staakt, de vrijheid van scheepvaart eerbiedigt en ophoudt de wereldwijde voedselvoorziening als wapen in te zetten; herhaalt zijn onwankelbare solidariteit met de bevolking van Oekraïne en zijn steun voor een rechtvaardige en duurzame vrede voor Oekraïne op basis van het internationaal recht,

verantwoordingsplicht en Russische herstelbetalingen, met geloofwaardige veiligheidsgaranties en met een belangrijke rol voor de EU;

5. herinnert eraan dat aanvallen binnen of in de onmiddellijke nabijheid van de territoriale wateren van lidstaten en in hun EEZ's, waar kuststaten soevereine rechten hebben, de veiligheid van de EU als geheel bedreigen, en dat de lidstaten aan de Zwarte Zee niet alleen voor deze dreiging mogen komen te staan; benadrukt dat de veiligheid van de Zwarte Zee een integraal onderdeel is van de veiligheid van de EU en een gecoördineerde reactie van de EU vereist, in nauwe samenwerking met de NAVO; benadrukt dat de oostflank moet worden versterkt, van het Noordpoolgebied tot de Zwarte Zee; herhaalt dat de soevereiniteit en de territoriale integriteit van alle lidstaten fundamentele beginselen van de EU zijn; onderstreept dat het patroon, de locatie en het tijdstip van deze aanvallen passen in de bredere strategie van Rusland om te intimideren en om de capaciteiten en de vastberadenheid van de EU te testen, ook op zee, en eveneens passen in zijn langdurige campagne tegen de Europese handel op de Zwarte Zee;
6. uit zijn bezorgdheid over de dubbelzinnige reactie van de Bulgaarse regering op de Russische dreiging; betreurt de zwakke diplomatieke reactie van de Bulgaarse regering ten aanzien van de Russische Federatie en verzoekt de lidstaten hun diplomatieke optreden te coördineren; verzoekt de Bulgaarse premier Rumen Radev om, nu hij solidariteit van de bondgenoten vraagt, ook zelf concrete actie te ondernemen; betreurt dat Bulgarije zijn deelname aan het NAVO-initiatief Air Defence Capabilities Against Lower-level Air Threats (het antidrone-initiatief van de NAVO) heeft uitgesteld en dringt er bij de Bulgaarse regering op aan niet langer te wachten en haar deelname uiterlijk op 30 oktober 2026 formeel te bevestigen;
7. verzoekt de EU en de lidstaten de inzet van een EU-marineoperatie in de Zwarte Zee te beoordelen en te overwegen; benadrukt dat de vrijheid van scheepvaart en de maritieme veiligheid deel uitmaken van de beveiliging van de oostflank van de NAVO, het Zwarte Zeegebied en de Donaudelta; verzoekt de NAVO voorts een initiatief voor de Zwarte Zee te overwegen, voortbouwend op de besprekingen over een "Black Sea Sentry"; onderstreept het belang van nauwere regionale samenwerking tussen Bulgarije, Roemenië, Georgië en Turkije, onder meer via de bestaande regelingen voor mijnenbestrijding in de Zwarte Zee;
8. verzoekt de Commissie, de lidstaten en de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) de samenwerking met de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) te versterken bij de aanpak van de dreigingen voor de civiele scheepvaart in de Zwarte Zee; verzoekt de IMO onmiddellijk een technische en juridische beoordeling te maken van de aanvallen op koopvaardij schepen in de Zwarte Zee; herinnert eraan dat de bescherming van civiele schepen moet worden gewaarborgd overeenkomstig het internationaal recht, waaronder Unclos; benadrukt dat zeevarenden werknemers zijn die recht hebben op bescherming; verzoekt de Commissie, de lidstaten en de betrokken sociale partners, waaronder de maritieme vakbonden, ervoor te zorgen dat de veiligheid en de rechten van zeevarenden die in door conflicten getroffen wateren varen, worden versterkt, onder

meer wat betreft risicobeoordeling, verzekering, gevarentoeslagen en het recht op repatriëring, en deze bescherming te bevorderen binnen de IMO en de Internationale Arbeidsorganisatie;

9. verzoekt de lidstaten om in samenwerking met de NAVO de bestaande lacunes in de lucht- en maritieme verdediging in de regio in kaart te brengen en om op basis van die beoordeling een defensieve strategie gericht op anti-access/area denial (A2/AD) in te voeren voor het Zwarte Zeegebied en de Donaudelta, en Bulgarije en Roemenië te ondersteunen bij de vroegtijdige detectie en tracering van vijandige drones die de scheepvaart op de Zwarte Zee bedreigen, onder meer door de inzet op zo kort mogelijke termijn van gelaagde en interoperabele capaciteiten voor dronebestrijding in de lucht en op zee, een betere uitwisseling van inlichtingen, de capaciteiten van de NAVO voor toezicht en vroegtijdige waarschuwing, het Copernicus-programma van de EU, het Satellietcentrum van de EU (SatCen), Alliance Persistent Surveillance from Space (APSS) van de NAVO, en beveiligde satellietcommunicatie via GOVSATCOM van de EU; verzoekt de Commissie en de VV/HV voorts om in samenwerking met de betrokken lidstaten een gecoördineerd Europees kader te ontwikkelen voor de beveiliging en veiligheid van de civiele scheepvaart in de Zwarte Zee, als onderdeel van de uitvoering van de strategische aanpak van de EU voor de regio;
10. wijst erop dat de defensieproductiecapaciteit in sommige delen van de EU onder enorme druk staat om te kunnen leveren; roept de Commissie en de lidstaten op de productie evenwichtiger te verdelen en de beschikbare capaciteit van de defensie-industrie, met name in Oost-Europa, volledig te benutten; roept de lidstaten en hun defensie-industrie ertoe op nauwer samen te werken met Oekraïne en daarbij gebruik te maken van de ongeëvenaarde ervaring van Oekraïne met oorlogvoering met drones en met dronebestrijding;
11. beveelt aan dat Bulgarije en Roemenië de Commissie en het Europees Defensieagentschap om bijstand vragen om samen met andere lidstaten onderscheppingscapaciteit te ontwikkelen en aan te schaffen, gezien de noodzaak om dreigingen uit de lucht uit te schakelen; dringt aan op de goedkeuring en uitvoering van een European Sky Shield Initiative boven de Zwarte Zee; dringt er bij de Commissie op aan gevolg te geven aan haar openbare aankondigingen door zonder uitstel concrete voorstellen te presenteren voor een Europees ruimteschild en een Europees droneschild;
12. is van mening dat de ongebruikte bedragen van het financieringsinstrument Optreden voor de veiligheid van Europa (SAFE) een kans bieden voor Roemenië en Bulgarije om de nieuwe uitdaging aan te pakken; verzoekt de EU en haar lidstaten ervoor te zorgen dat het maritiem veiligheidsknooppunt van de EU voor de Zwarte Zee, met vestigingen in Constanța (Roemenië) en Varna (Bulgarije), snel operationeel wordt, door voor het knooppunt toereikende financiële middelen uit te trekken via de inzet van beschikbare, niet-bestede middelen uit het huidige meerjarig financieel kader (MFK) en door in het volgende MFK voldoende middelen te oormerken; onderstreept dat het maritiem veiligheidsknooppunt van de EU voor de Zwarte Zee cruciaal is voor een beter maritiem veiligheidsbewustzijn, voor vroegtijdige waarschuwing voor mogelijke dreigingen en voor het toezicht op kritieke maritieme infrastructuur, zoals onderzeese kabels;

13. benadrukt dat het MFK voor de periode 2028-2034 moet voorzien in een breed scala aan behoeften op het gebied van veiligheid en defensie, ook in het Zwarte Zeegebied; beschouwt Roemenië en Bulgarije als de hoeders van de zuidoostelijke flank van de EU en de NAVO en als frontlinie van de Europese veiligheid in de Zwarte Zee; dringt erop aan dat deze rol tot uiting komt in de EU-financiering, de defensieplanning en de toewijzing van capaciteiten; vraagt voorts om specifieke financiële steun voor de kust- en havenregio's die het meest aan deze dreigingen blootstaan en die ook aanzienlijke economische en sociale kosten dragen;
14. benadrukt verder dat de inspanningen van de EU onder meer moeten bestaan uit beter toezicht op zee en in de lucht, de uitwisseling van inlichtingen met het oog op een gemeenschappelijk maritiem situationeel bewustzijn, en de bescherming van de havens van de EU aan de Zwarte Zee, van kritieke vervoers- en energie-infrastructuur op land en op zee, zoals het gaswinningsproject Neptun Deep, en van digitale infrastructuur; benadrukt de onlosmakelijke band tussen maritieme veiligheid en Europese energiesoevereiniteit; verzoekt de lidstaten en het Europees Defensieagentschap vaart te zetten achter de projecten in het kader van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) inzake de bescherming van kritieke infrastructuur op de zeebodem, toezicht op en bescherming van havens en zeegebieden, geïntegreerde meerlagige lucht- en raketverdedigingssystemen, en systemen ter bestrijding van onbemande luchtvaartuigen; verzoekt de Commissie en de Raad voorts de werkzaamheden te versnellen aan het Europese defensieproject van gemeenschappelijk belang voor de geïntegreerde verdediging van de maritieme omgeving en de zeebodem, daarbij alle beschikbare nationale en EU-instrumenten te gebruiken en ervoor te zorgen dat die ook bijdragen aan de veiligheid van de regio's van de Zwarte Zee; verwelkomt het feit dat de EU satellietbeelden aan Bulgarije en Roemenië heeft verstrekt aan de EU en vraagt om een permanent mechanisme om op verzoek snel satelliet- en inlichtingensteun te verlenen;
15. roept op tot de uitvoering van de strategische aanpak van de EU voor het Zwarte Zeegebied in al zijn dimensies (veiligheid, connectiviteit en weerbaarheid) en tot de versnelde oprichting van het maritiem veiligheidsknooppunt voor de Zwarte Zee, dat Bulgarije en Roemenië samen hebben opgezet en samen huisvesten, als dringende prioriteit voor de Europese veiligheid; benadrukt dat het knooppunt samenwerking en capaciteitsopbouw op het gebied van maritieme veiligheid moet ondersteunen, onder meer de coördinatie van mijnenbestrijdingsoperaties, capaciteit voor opsporing en redding, en milieubescherming, en volledig complementair is aan de bestaande structuren van de EU en de NAVO; roept ertoe op om de Zwarte Zee-strategie van de EU te ondersteunen met duidelijke prioriteiten, toereikende middelen en meetbare resultaten, met bijzondere aandacht voor de bescherming van de civiele scheepvaart en de weerbaarheid van de Donaucorridor;
16. verzoekt de Commissie en de lidstaten de bescherming en weerbaarheid van lopende projecten voor onderzeese telecommunicatie-, elektriciteits- en datakabels te versterken door beter maritiem toezicht, regionale samenwerking en mechanismen voor snelle reactie, met name door een regionaal centrum voor kabelbeveiliging in de Zwarte Zee op te richten dat de functies van een maritiem veiligheidsknooppunt voor de Zwarte Zee

versterkt;

17. herinnert aan het herhaalde binnendringen van Russische drones in het luchtruim van de EU en Moldavië, alsook aan de cyberaanvallen, desinformatiecampagnes en sabotageacties; veroordeelt krachtig het systematische en toenemende patroon van schendingen van het luchtruim, binnendringende drones, storing en spoofing van het wereldwijd satellietnavigatiesysteem, sabotage door de schaduwvloot, sabotagedaden, moordpogingen en propagandacampagnes van Rusland tegen de lidstaten van de EU, en beschouwt dit patroon als een gecoördineerde strategie van vijandige acties tegen de soevereiniteit, territoriale integriteit en democratische weerbaarheid van de EU en haar lidstaten; benadrukt dat elke schending van het EU-luchtruim een schending van het internationaal recht vormt, waaronder artikel 1 van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart en artikel 2, lid 4, van het Handvest van de Verenigde Naties, en als zodanig moet worden behandeld; roept Rusland op onmiddellijk een einde te maken aan alle destabiliserende hybride activiteiten, waaronder sabotage, cyberaanvallen, desinformatiecampagnes en schendingen van het luchtruim;
18. verwelkomt de conclusies van de Europese Raad waarin het strategische belang van veiligheid, stabiliteit en vrijheid van navigatie in de Zwarte Zee opnieuw wordt bevestigd en de stelselmatige aanvallen van Rusland worden veroordeeld; sluit zich aan bij de oproep van de Europese Raad om de veilige doorvaart voor graanschepen en andere schepen in de Zwarte Zee onmiddellijk te herstellen, maar betreurt dat deze oproep tot nu toe niet gepaard is gegaan met de nodige ondersteunende maatregelen; verzoekt de Commissie en de VV/HV in de komende veiligheidsstrategie van de EU ten volle rekening te houden met de veiligheidsdreigingen voor het Zwarte Zeegebied;
19. veroordeelt de rol van de Russische schaduwvloot bij ongevallen op zee, sabotage en sanctieontduiking; verwelkomt de recente onderscheppingen van schepen van de schaduwvloot door lidstaten en roept op tot meer en beter gecoördineerd toezicht, inspecties, enteringen en handhaving, naar het voorbeeld van het Proliferation Security Initiative van de VS, en tot de publicatie van een volledige lijst van schepen van de schaduwvloot; verwelkomt het feit dat de Raad op 12 oktober 2026 nieuwe personen en entiteiten op de sanctielijst heeft geplaatst, en verzoekt de Raad en de Commissie de druk op de Russische oorlogseconomie op te voeren met verdere sanctiepakketten die op de inkomsten van Rusland zijn gericht; vraagt de EU en haar lidstaten snel en gericht te reageren, onder meer met nieuwe plaatsingen op de lijst in het kader van het sanctieregime voor de destabiliserende activiteiten van Rusland, en met gerichte sancties tegen de verantwoordelijken voor aanvallen op de civiele scheepvaart en tegen de leveranciers van de gebruikte uitrusting, samen met strikte handhaving en optreden tegen de omzeiling van sancties;
20. benadrukt dat de aanhoudende Russische aanvallen in het Zwarte Zeegebied bedoeld zijn om de veiligheid en levensvatbaarheid van de Middencorridor te bedreigen; verzoekt de Commissie en de Raad gerichte beperkende maatregelen tegen de Noordelijke Corridor te overwegen, om strategische afhankelijkheden te verminderen en te voorkomen dat Rusland voordeel haalt uit de verstoring van alternatieve handelsroutes;

21. onderstreept dat de bescherming van de scheepvaart op de Zwarte Zee en van de vervoersroutes over de Donau essentieel is voor de voedselzekerheid en voor het levensonderhoud van landbouwers, werknemers in de vervoerssector en havengemeenschappen; verzoekt de Commissie de risico's voor de maritieme handel en voor de voorziening van voedsel, energie en landbouwproductiemiddelen, en voor de prijzen daarvan, nauwlettend te volgen, noodmaatregelen voor te bereiden, waaronder strategische voorraden voedsel en materialen om van invoer afhankelijke partnerlanden te steunen, en veilige en weerbare alternatieve exportroutes voor Oekraïense landbouwproducten te ondersteunen, en daarbij de consumenten te beschermen tegen prijsschokken; veroordeelt elke poging om voedselonzekerheid als wapen of als dwangmiddel te gebruiken; vraagt om voortzetting van de diplomatieke en praktische inspanningen om de maritieme handelsroutes te beveiligen, de risico's voor de handelsscheepvaart te beperken en ervoor te zorgen dat verstoringen in de levering van essentiële goederen kwetsbare bevolkingsgroepen en van invoer afhankelijke landen niet onevenredig treffen; verzoekt de Commissie te onderzoeken met welke maatregelen de gevolgen van kosten voortvloeiend uit oorlogsriscico's voor ondernemingen en havens in de EU kunnen worden beperkt, het welzijn van zeevarenden kan worden beschermd en de exportroutes, waaronder de solidariteitscorridors EU-Oekraïne, kunnen worden gehandhaafd en versterkt, om de voedselzekerheid te waarborgen; benadrukt dat het behoud van de exportcapaciteit van Oekraïne essentieel is voor de economische weerbaarheid van het land en voor zijn vermogen om zijn verdediging tegen de Russische agressie te financieren;
22. verzoekt de lidstaten van de EU de invoering te steunen van een noodveiligheidsprotocol, zoals de voorzitter van de Commissie, Ursula von der Leyen, heeft geschetst in haar toespraak over de Staat van de Unie van 16 september 2026; roept ertoe op de clausule inzake wederzijdse verdediging van artikel 42, lid 7, VEU verder operationeel te maken voor gewapende agressie en ernstige hybride scenario's, ook in zeegebieden, met een draaiboek dat in regelmatige oefeningen wordt getest; herinnert aan de solidariteitsclausule van artikel 222 VWEU;
23. verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de secretaris-generaal van de NAVO, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de Internationale Maritieme Organisatie, de Oekraïense autoriteiten en de Russische autoriteiten.